

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.406/2013/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Mód Kristóf ügyvéd ügyintézése mellett a dr. Mód Kristóf Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Mucsi Zoltán (címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (címe) alperessel szemben névviselési jog megsértése miatt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 12.P. 20.362/2013/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes az elnevezésében a grund kifejezés használatával megsértette a felperes névviseléshez fűződő jogát. Az alperest ezért a további jogsértéstől eltiltja és kötelezi őt, 15 napon belül az elnevezését változtassa meg oly módon, hogy a felperes elnevezésétől való különbséget egyértelművé tegye. Mellózi a felperes kötelezését perköltség fizetésére, és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 29 050 (huszonkilencezer-ötven) Ft együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperest a ... Bíróság az 1993. január hó 11. napján jogerőre emelkedett Pk.69.858/1992/1. számú végzéssel vette nyilvántartásba. Célja a labdarúgás népszerűsítése, az utánpótlás-nevelés színvonalának emelése; a célja szerinti besorolása sporttevékenység.

Az alperest a..... Megyei Bíróság Pk.60.631/2008. számú végzésével jegyezte be alperes neveként, az ugyancsak futball utánpótlás neveléssel foglalkozik, rövidített elnevezést nem használ.

A két egyesület logója egymástól jelentős mértékben eltér.

A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes által használt név sérti a névviselési jogát, ezért kérte az alperest a jogsértő magatartás abbahagyására kötelezni és a további jogsértéstől eltiltani.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint önmagában a grund szó nevében szerepeltetése nem jelent névbitorlást, mivel ez a kifejezés nem olyan tulajdonnév vagy személynév, amelynek használatára a felperes kizárólagosan lenne jogosult, hanem az irodalmi alkotásokból közismert, a köztudatban elterjedt, a futballhoz szorosan kapcsolódó pozitív tartalmú kifejezés, továbbá ezen szó kivételével egyéb hasonlóság a peres felek neveiben nincs.

Az elsőfokú bíróság a 6. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15 000 Ft perköltséget.

Határozatának indokolása szerint a név társadalmi szervezet esetében is arra szolgál, hogy az alapján csakis az adott szervezetet lehessen felismerni, mással ne lehessen összetéveszteni. A névkizárólagosság elve azt jelenti, hogy a hasonló területen működő szervezetek neve különbözzön egymástól, a kívülálló a társadalmi szervezeteket meg tudja különböztetni. A felperes által a keresetlevélben hivatkozott, a társadalmi szervezetek nyilvántartásba vételéről szóló KK 1. számú állásfoglalás is csak arról rendelkezik, hogy a társadalmi szervezet neve azonosításának és megkülönböztetésének fontos eszköze és meg kell felelni a névkizárólagosság követelményének, amely társadalmi szervezet esetében azt jelenti, hogy az ország területén hasonló működési körben tevékenykedő, korábban bejegyezett társadalmi szervezet elnevezésétől különböznie kell. Azt sem ez az állásfoglalás, sem a Ptk. 77. §-ának (4) bekezdése nem határozza meg pontosan, hogy miben is kell megnyilvánulnia a nevek különbözőségének. Általános elv, miszerint a névnek olyannak kell lenni, hogy az alapján csak és kizárólag egy társadalmi szervezet legyen beazonosítható, az egyes szervezetek ne legyenek összetéveszthetők.

A felperesnek kellett bizonyítani a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján, hogy a grund szóval a futball utánpótlás-nevelés körében tevékenykedők kizárólag őt azonosítják, továbbá összetévesztésre ad lehetőséget ennek a szónak az alperes nevében való használata, azonban a felperes erre irányuló bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Bizonyítéknak a keresetlevélben hivatkozott KK. 1. számú állásfoglalás és a BH 1985/436. szám alatt közzétett bírósági határozat nem volt tekinthető. Ezek az egyes jogszabályok értelmezésében nyújtanak segítséget, ám a bírói gyakorlat sem foglalt el olyan álláspontot, hogy önmagában a név egy részének azonossága esetében megállapítható lenne a névviselési jog megsértése. Mindig az adott konkrét esetet vizsgálva lehet csak eldönteni, hogy egy társadalmi szervezet vagy cég neve mennyiben különbözik más hasonló szervezetétől vagy mennyiben téveszthető össze a kettő. A felperes által hivatkozott, de más, pl. a BH. 2001/73. szám alatt közzétett határozatban is azért állapították meg a jogsértést, mert a használt név azonos része éppen az volt, amelyen adott körben mindenki a felperest azonosította.

Nem osztotta ugyanakkor az elsőfokú bíróság azt az alperesi álláspontot, hogy azért nem valósított meg a grund szó használatával jogsértést, mert az nem tulajdonnév vagy személynév, és azt az irodalmi alkotásokból mindenki a futballal azonosítja. Egy általánosan ismert, rendszeresen használt szó névben történő szerepeltetése esetében is megvalósulhat a jogsértés, ha azzal egy adott társadalmi szervezetet azonosítanak tevékenysége körében.

Azt a felperes sem vitatta, hogy más, szintén futballal kapcsolatos tevékenységet végző társadalmi szervezetek nevében is szerepel ugyanez a szó. A név egyéb részei pedig olyan jelentős különbségeket tartalmaznak, amelyek által már alkalmas a két szervezet megkülönböztetésére, ezért az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes felperest az alperes javára perköltség fizetésére, míg a le nem rótt kereseti illetéket a felperes illetékmentessége alapján az állam viseli.

Az első fokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást, vagyis az ítélet hatályon kívül helyezését kérte az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítása mellett. Téves álláspontot foglalt el az elsőfokú bíróság a bizonyítás kérdésében, mert a névviselési jog védelmének nem feltétele, hogy az adott névvel az adott működési körben és területen mindenki kizárólag a név azon viselőjét azonosítsa, aki a név védelmében fellép. A névbitorlás megvalósul akkor is, ha csupán a név egyik része egyezik, de ez az egyezés a név domináns elemében valósul meg. A felek elnevezésének domináns eleme éppen a grund szó, mivel a név további, az alapítás éveire, illetőleg a tevékenységre utaló elemei -..... - megkülönböztetésre nem alkalmasak.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte lényegében annak helyes indokai alapján.

Az ítélet a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a fellebbezést alaposnak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, ám abból helytelen jogi következtetésre jutott.

A Ptk. 77. §-ának (1) és (4) bekezdései szerint mindenkinek joga van a névviseléshez. A névviselési jog sérelmét jelenti különösen, ha valaki jogtalanul más nevét használja, vagy jogtalanul máséhoz hasonló nevet használ. A törvénynek e példálózó meghatározásából következik, hogy a névviselési jog sérelmét jelenti minden olyan névként funkcionáló megjelölés jogosulatlan használata, amelyről valamely más személyre (az általa folytatott tevékenységre) lehet következtetni. Az ilyen módon megvalósult névhasználat jogsértő jellegét ezért nem zárja ki önmagában az a körülmény, ha a kifogásolt megjelölés más nevének csak a domináns jegyeit és nem a teljes (cégszerű) nevét jeleníti meg.

Ugyanakkor a Ptk. 77. §-ának (3) bekezdése azt is tartalmazza, hogy a jogi személy nevének különböznie kell azoknak a korábban nyilvántartásba vett jogi személyeknek a

nevétől, amelyek hasonló működési körben és azonos területen tevékenykednek. Ennek megfelelően a jogi személyek névviselési jogának sérelme azonos vagy hasonló név jogosulatlan használata esetén akkor állapítható meg, ha azonos területen és hasonló működési körben tevékenykednek.

A társadalmi szervezet elnevezése és célja nem keltheti azt a látszatot, hogy a társadalmi szervezet tevékenységét más jogi személy tevékenységéhez kapcsolódóan látja el. Még a látszatát is kerülni kell annak, hogy az egyesület elnevezése más társadalmi szervezet tevékenységéhez kötődik. A Legfelsőbb Bíróság KK 1. számú állásfoglalása értelmében a társadalmi szervezet elnevezésének is meg kell felelnie a névkizárolagosság, a névvalódiság, és a névszabatosság követelményeinek. A névkizárolagosság követelményének az a névválasztás felel meg, ha ezzel a társadalmi szervezet más szervezettől elhatárolja magát, és kizárja az összetévesztés lehetőségét. A névvalódiság követelménye pedig azt jelenti, hogy a társadalmi szervezet működését illetően nem lehet megtévesztésre alkalmas.

A jogi személy felperes nevének meghatározó eleme a grund szóelem, ez a megkülönböztetésre alkalmas megjelölés, mert a név további része az alapítás idejére és a felperes tevékenységére utaló megjelöléseket tartalmaz. A grund szó tehát a felperes nevének a jogi védelmet megalapozó domináns eleme.

Az alperes nevében a domináns elem ugyancsak a grund kifejezés, mert a névben szereplő további megjelölés az alperes tevékenységére utal. Az alperes nevében szereplő foci-szerű megjelölés megkülönböztető képességgel nem rendelkezik, mert ez a szó közismerten a futball utánpótlás nevelésére, azaz a társadalmi szervezet cég ilyen jellegű tevékenységére utal.

Akkor nem sértené a névviseléshez való jogot a későbbi alapítású alperes elnevezése, ha a felek tevékenysége nem lenne azonos, illetve az elnevezés egyik eleme a megkülönböztetést megfelelően biztosítaná.

Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nevében szereplő, illetőleg az alperes nevében szereplőmegjelölés a felek összetéveszthetőséget kizárja, különösen azért, mert a felek azonos körben tevékenykednek.

Következetes a bírói gyakorlat abban, hogy a jogi személy névviselési jogát sérti, ha a később bejegyzett, azonos területen és hasonló működési körben tevékenykedő cég cégnevében a jogi személy nevében szereplő vezérszót, a név domináns elemét jogtalanul használja (Legfelsőbb Bíróság Pf. IV. 20.419/2002/5., Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.680/2005/3.).

A Ptk. fentebb idézett rendelkezéseiből következően a névviselési jog sérelmét az azonos vagy hasonló név jogosulatlan használata önmagában is megvalósítja, feltéve jogi személyek esetén, hogy azonos területen, hasonló működési körben tevékenykednek. A névviselési jog sérelmének nem kifejezett törvényi feltétele annak megállapítása, hogy a

hasonló nevek használata miatt a jogi személyeket ténylegesen is összetévezzék, ezért ezen tény bizonyításával összefüggésben téves álláspontot foglalt el az elsőfokú bíróság. A Legfelsőbb Bíróság a Pfv.IV.21.428/2008/13. szám alatt meghozott határozatában ennek megfelelően akként foglalt állást, hogy az azonos területen, hasonló működési körben tevékenykedő jogi személyek esetén a hasonló vezérnév használata a névviselési jog sérelmét önmagában megalapítja, függetlenül attól, hogy a hasonló nevek alapján a két személy összetéveszthető-e.

Ugyan az alperes a perbeli ellenkérelmében már nem hivatkozott a felek működési területének eltérő mivoltára, ám mivel erre a felperes pert megelőző felszólítására adott válaszában utalt, szükséges rámutatni a következőkre. Az kétségtelen tény, hogy a felek székhelye egymástól eltér, ám ennek ellenére nem lehet szó a névviselési jog sérelmét kizáró eltérő működési területről, ugyanis mindkét egyesület a MLSz égisze alatt tevékenykedik, internetes megjelenésük területi korlátozás nélkül elérhető, valamint a tevékenységük sem csupán megyei szintre korlátozódik, hanem - a honlapjaik szerint - országos, valamint nemzetközi szinten is megjelennek. A felek működési területe tehát részben átfedi egymást, ezért kettejük viszonylatában is megilleti őket a névviselési jog védelme.

A leírtak miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapította a felperes névviselési jogának a megsértését, valamint az alperest ugyanezen törvényhely b) pontja szerint a jogsértés abbahagyására kötelezte és a további jogsértéstől eltiltotta. A megváltoztatott döntés következtében a felperes lett pernyertes, ezért az ítéletábra mellőzte a perköltségfizetési kötelezettségét, és az alperest kötelezte a javára perköltség fizetésére, amely áll egyrészt a 2013. május hó 29. napján megtartott tárgyaláson való megjelenéssel felmerült 10 000 Ft útiköltségből, másrészt a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (3) bekezdése, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján meghatározott 12 700 Ft összegű ügyvédi munkadíjból.

Az alperes a fellebbezési eljárásban is peresztes lett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles a jogi képviselővel eljáró felperes javára perköltséget fizetni, melynek 6 350 Ft-os összegét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdései, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján határozta meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján személyes illetékmentességben részesült, ezért a le nem rótt 48 000 Ft fellebbezési eljárási illeték ugyanezen törvény 56. §-ának (1) bekezdésére is figyelemmel az állam terhén marad.

Debrecen, 2013. szeptember hó 17. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Pribula László sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő